

ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK

číslo 204
listopad 2025

vydává Nakladatelství Anarchistické federace
www.afed.cz // afed@afed.cz

ANARCHISTICKÁ FEDERACE

Panuje všeobecně rozšířený předpoklad, že anarchie a organizace jsou dva neslučitelné protipóly. Nic však nemůže být víc vzdáleno od pravdy než takové tvrzení.

Není těžké domyslet si, odkud se takový předsudek objevil. Nepřáteli svobodného organizování stokrát omílaná lež se měla stát pravdou. Slovo anarchie se tak v obecném slovníku často opakuje coby synonymum chaosu, ve skutečnosti ale vyjadřuje jedině: **bez vlády**.

Autoritáři všeho druhu a jejich poklonkovači se nám snaží namluvit, že společnost není možná bez toho, aby lidem někdo vládl, bez autority, která shora rozhoduje o životě a smrti ostatních. Takové tvrzení však odporuje mnoha společenským uspořádáním, která existovala v minulosti nebo ojediněle – tam, kde nebyla vyvražděna ve jménu údajné civilizace stoupenci nadvlády – i dnes na globální periferii. Tato fakta je snadné zneviditelnit, upozadit, zpochybnit... Pokud třímáte moc, můžete cokoli. Stejně jako je možné ignorovat skutečnost, že **v běžném životě spolu dokážeme žít a pomáhat si**, aniž by nám nějaká autorita musela zvnějšku cokoli diktovat.

Jenže mezi mnoha lidmi převládá takový nešvar – **touha po svobodě a odpor k nepřírozeným autoritám**. Chtěli by si vládnout sami. I na to našli nakonec autoritáři – ač se skřípěním zubů a po mnoha bojích – obezličku. Kývli na demokracii – vládu lidu. Ve finále pro ně nebylo tak těžké opít mnohé slovem a dál vládnout lidu. Buržoazní pohádka o svobodných volbách taky není ve své podstatě ničím jiným než v politické rovině výběrem mezi Coca Colou a Pepsi Colou, občas s nějakou příchutí.

A tak **nám dál vládnou politické a ekonomické elity, místní miliardáři i globální ekonomické zájmy**, které je často velmi těžké vůbec rozklíčovat. Občasná proměna měkčího (zachovávajícího omezeně některé politické svobody) autoritářství v neskryvanou diktaturu (ať vojenskou, náboženskou, bolševickou či fašistickou) při zachování kapitalistických vztahů na pracovišti nám má připomínat, abychom si vážili vrabce v hrsti a nepožadovali něco víc.

Jenže my chceme víc. Chceme svobodný svět bez nepřírozených autorit – jak božských, tak světských. Chceme svět bez vlády. **Chceme sami rozhodovat o svých životech a svých komunitách**. Chceme samosprávu a společenskou organizaci zdola. Chceme sociálně spravedlivý svět, kde neexistuje hrstka ultrabohatých v kontrastu k většině,

která je nucena prodávat svou práci, a když toho není z nějakých důvodů schopna, tak živořit někde na okraji. Tato naše přání nejlépe vystihuje anarchistická teorie, vize a praxe – proto se také nazýváme anarchisty a anarchistkami, jakkoli si uvědomujeme, že na označení nezáleží, protože důležité jsou principy.

Abychom mohli naplňovat své vize v budoucnosti a utvářet své vztahy a komunity na základě solidarity a vzájemné podpory tady a teď; abychom se mohli vzpírat sociálnímu a ekonomickému útlaku; abychom mohli proti bezohledné nenasatnosti kapitalismu chránit přírodu, zvířata a klima, je třeba se organizovat. A to tak, aby to odpovídalo **principům rovnosti, autonomie, svobody vzájemnosti a samosprávy**.

To je důvod, proč jsme před třiceti lety založili Anarchistickou federaci. Od té doby se snažíme vzdorovat veškerému autoritářství světa a poslat ho do zapomnění; zpochybňujeme všechny formy diskriminace, útlaku a nepřírozených autorit; **bojujeme za svobodnou, zdola organizovanou, samosprávnou společnost**. Důležitá je pro nás ale i cesta, kterou jdeme. Tedy způsoby, kterými se organizujeme, a vztahy, které mezi sebou a spolu s ostatními vytváříme. Naším kompasem jsou výše zmíněné anarchistické principy a vlastní rozum spolu se schopností kolektivního dialogu. Tyto nástroje jsou pro nás zárukou nikoli toho, že se nikdy nedopustíme žádného chybného rozhodnutí a že nikdy nebudeme čelit žádnému konfliktu, nýbrž toho, že se nezasekneme v říši zaprášených dogmat a myšlenkové stagnace.

Třicet let se už učíme, poznáváme, debatujeme, propagujeme, posouváme se ve vědomostech, zkušenostech a dovednostech. Anarchismus sám o sobě totiž není cíl, tím je svobodný rozvoj každé individuality. Takový rozvoj ale v podmínkách kapitalistického vykořisťování a odcizení, stejně jako pod botou státního dohledu a represe není možný.

A tak už třicet let vytváříme trhliny v textuře kapitalismu. Trhliny, v nichž je takový rozvoj možný. Trhliny, v nichž se můžeme organizovat, které můžeme propojovat či je po jejich násilném zacelení režimem vytvářet zase jinde. Trhliny, v nichž **se můžeme cítit jako sobě rovní, jako svobodní lidé, jimž se naslouchá a s nimiž se počítá**, jako ti, kdo se spolupodílejí na rozhodování o společných záležitostech.